

Sporočilo za javnost Agencije Evropske unije za temeljne pravice
Dunaj, 23. oktober 2017

Temeljne pravice pri nadzoru: povečuje se zaupanje in izboljšuje varnost

Novo poročilo Agencije Evropske unije za temeljne pravice (FRA) ugotavlja, da reforme zakonodaje o nadzoru izboljšujejo preglednost, vendar pa je potreben boljši sistem nadzora in ravnotežja, ki bi ustrezal pooblastilom obveščevalnih služb. Poročilo kaže, da so za povečanje varnosti in spoštovanje temeljnih pravic potrebni jasni pravni okviri, strogi zaščitni ukrepi in učinkovit nadzor.

„Varovanje temeljnih pravic ni nezdržljivo z zagotavljanjem učinkovite državne varnosti: sistemi nadzora, ki spoštujejo človekove pravice, na primer delujejo bolje,“ je dejal direktor agencije FRA, [Michael O’Flaherty](#). *„S spoštovanjem zasebnosti in varstvom podatkov se vzpostavlja zaupanje v obveščevalne službe, izboljšuje zbiranje in analiziranje podatkov ter navsezadnje krepi nacionalna varnost.“*

Drugo poročilo agencije z naslovom **„Surveillance by intelligence services: fundamental rights safeguards and remedies in the EU“** (Nadzor obveščevalnih služb: varovanje temeljnih pravic in pravna sredstva v EU) preučuje pravne spremembe, ki so nastale od poročila leta 2015, ter prvič vključuje mnenja strokovnjakov in nadzornikov obveščevalnih služb, da bi se ugotovilo, kako ti zakoni delujejo v praksi.

Varnostne grožnje in nova tehnologija so sprožile številne obsežne reforme zakonodaje o nadzoru. Čeprav so pravni okviri bolj jasni, pa so pogosto prezapleteni, kar vodi v negotovosti glede pooblastil in pristojnosti obveščevalnih služb. To zahteva strožje zaščitne ukrepe glede varstva podatkov in zasebnosti.

Sodstvo, specializirani strokovni organi, parlamentarni odbori in organi za zaščito podatkov imajo ključno vlogo pri nadziranju dela obveščevalnih služb. Vendar pa poročilo navaja, da jih pri delu ovirajo omejen dostop do informacij ter omejene pristojnosti in pooblastila za izdajo zavezujočih odločitev, tehnično znanje in izkušnje, viri in neodvisnost. To kaže na potrebo po neodvisnem nadzoru z ustreznimi pooblastili in pristojnostmi. Enako velja tudi za sodelovanje med obveščevalnimi službami na mednarodni ravni, kjer zaščitni ukrepi in nadzor niso tako strogi.

Zagotoviti je treba popolno sodelovanje in dopolnjevanje med različnimi nadzornimi organi, tako da so ves čas zajete vse stopnje nadzora, od odobritve do izvedbe.

Zapletenost iskanja pravega naslova za pomoč in tajnost, ki obdaja delo obveščevalne službe, žrtvam otežuje iskanje učinkovitih pravnih sredstev. Poleg tega številni nepravosodni organi, ki lahko pomagajo, nimajo dovolj strokovnega znanja za obravnavanje vprašanj, povezanih z obveščevalnimi podatki, ter imajo omejeno neodvisnost in pooblastila za preiskovanje, dostop do gradiva ali izdajo zavezujočih odločitev. Kljub temu so nekatere države članice našle rešitve, ki ljudem omogočajo, da poiščejo pravico s pomočjo sodnikov, ki so strokovnjaki na tem področju in lahko dostopajo do tajnih podatkov strokovnih sodnikov, ki lahko dostopajo do tajnih podatkov.

Pri tem poročilu gre za posodobitev pravne analize Agencije Evropske unije za temeljne pravice za leto 2015 ([FRA’s 2015 legal analysis](#)), ki je dopolnjena z ugotovitvami, pridobljenimi na podlagi več kot sedemdesetih razgovorov s strokovnjaki v sedmih

državah članicah: Belgiji, Franciji, Nemčiji, Italiji, na Nizozemskem, Švedskem in v Združenem kraljestvu.

Za več informacij si oglejte ustrezna [vprašanja in odgovore](#) ali se obrnite na naslov: media@fra.europa.eu ali pokličite na telefonsko številko: +43 1 580 30 642.

Sporočilo urednikom:

Agencija FRA je neodvisen organ EU za [zagotavljanje pomoči in strokovnega znanja v zvezi s temeljnimi pravicami](#) EU in njenim državam članicam.